

2021-09-14

Plats och tid	Sparbankssalen kl. 13:30-18:24	Paragrafer	§§46-55
Beslutande	Eva-Lotta Pamp (M) (ordförande) Birgit Börjesson (S) (vice ordförande) Bo Hallberg (S) Anton Bondesson (KD) Ingela Andreen (L)		
Övriga deltagare	Anita Hedström (förvaltningschef, punkt C-J) §§49-55 Emma Pettersson (sekreterare) Henrik Larsson (avdelningschef ekonomi, punkt C-J) §§49-55 Malin Karlsson (sekreterare) Birgitta Strandin (Avdelningschef myndighet, punkt A-B) §§46-48 Ulrika Svensson (Bostadsanpassningshandläggare, punkt A) §§46-47 Linnéa Kihlgren (Enhetschef LSS, punkt B) §46, §48 Amanda Rydell (Socialsekreterare, punkt B) §46, §48		
Utses att justera	Birgit Börjesson (S)		
Justeringens plats och tid	Protokollet justeras digitalt.		
Sekreterare	Malin Karlsson		
Ordförande	Eva-Lotta Pamp (M)		
Justerande	Birgit Börjesson (S)		

 Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits på Alingsås kommuns digitala anslagstavla.

Organ	Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott		
Sammanträdesdatum	2021-09-14		
Datum för anslags uppsättande	2021-09-20	Datum för anslags nedtagande	2021-10-12
Förvaringsplats för protokollet	Närarkivet VoO		

2021-09-14

- § 46 Information och överläggningar
- § 47 Individärende 1
- § 48 Individärende 2
- § 49 Redovisning av avvikelser, klagomål och synpunkter för första halvåret 2021
- § 50 Utvärdering av kvalitén på livsmedelsleveranser (digitala inköp)
- § 51 Remiss - Motion om ökad sjukskötersketäthet i vård och omsorg - Maria Adrell (V)
- § 52 Remiss - Motion om att stoppa timanställningarna inom vård och omsorg - Maria Adrell (V)
- § 53 Uppdrag - Strategi för äldreomsorgen 2022 - 2030
- § 54 Uppdrag - Plan för omställning av Brunnsgården
- § 55 Svar på granskningsrapport av kommunens uppföljning av verksamhet som bedrivs av privata utförare

2021-09-14

§ 46

Information och överläggningar**Ärendebeskrivning**

A/ Individärende 1

B/ Individärende 2

C/ Redovisning av avvikelser, klagomål och synpunkter första halvår 2021

D/ Utvärdering av kvalitén på livsmedelsleveranser

E/ Uppdrag - Strategi för äldreomsorgen 2022 - 2030

F/ Uppdrag - Plan för omställning av Brunnsgården

G/ Delårsbokslut

H/ Revisionsrapport - Granskning av kommunens uppföljning av verksamhet som bedrivs av privata utförare

I/ Förvaltningschefens information

J/ Delegationsbeslut i löpnummerordning

Paragrafen är justerad

2021-09-14

§ 47 2021.130 VON

Individärende 1**Ärendebeskrivning**

Se separat sekretessprotokoll

Paragrafen är justerad

2021-09-14

§ 48 2021.130 VON

Individärende 2**Ärendebeskrivning**

Se separat sekretessprotokoll

Paragrafen är justerad

2021-09-14

§ 49 2021.164 VON

Redovisning av avvikelser, klagomål och synpunkter för första halvåret 2021

Ärendebeskrivning

Enligt hantering av händelser, riktlinje, ska vård- och omsorgsnämnden två gånger per år få information om inkomna avvikelser, klagomål och synpunkter.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) ska inkomna rapporter, klagomål och synpunkter sammanställas och analyseras för att vårdgivaren, eller den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS, ska kunna se mönster eller trender som indikerar brister i verksamhetens kvalitet.

Beredning

Förvaltningen har i skrivelse den 9 september 2021 lämnat följande yttrande:

Antalet avvikelser fortsätter att öka. Den största förändringen har skett inom äldreboendeavdelningen där antal läkemedelsavvikelser har ökat med mer än 500 stycken jämfört med föregående år. Detta kan delvis bero på, att det införts digital signering i denna verksamhet. Det finns fortfarande en del tekniska problem kopplat till införandet. Förvaltningen behöver göra en analys av vad denna ökning av läkemedelsavvikelser beror på samt vilka åtgärder som behöver vidtas för att minska antalet avvikelser.

Antalet fallrapporter är fortfarande högt och där behöver förvaltningen arbeta mer proaktivt med hjälp av de bedömningsskalor som mäter risk för fall. Via kvalitetsregistren kan verksamheten på ett strukturerat sätt få förslag på evidensbaserade åtgärder för att minska fallrisken på individnivå.

Antalet allvarliga händelser och lex Maria anmälningar är fler än det varit tidigare. I samband med att en utredning av en allvarlig händelse genomförs får verksamheten möjlighet att beskriva hur de har arbetat samt komma med förslag på förbättringar. En åtgärdsplan upprättas i verksamheten tillsammans med en plan för hur det ska följas upp och redovisas tillbaka till MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska).

Förvaltningen kan konstatera att det finns flera områden där verksamheterna behöver arbeta mer strukturerat för att kvalitén på vård och omsorg ska förbättras.

Förvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden antar vård- och omsorgsförvaltningens redovisning av avvikelser, klagomål och synpunkter januari-juni 2021.

Förslag till beslut på sammanträdet

Eva-Lotta Pamp (M) föreslår att följande tillägg görs i förslag till beslut:
 Vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att:

2021-09-14

1. Vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att analysera bakomliggande orsaker till ökningen av avvikelserna. Analysen ska fokusera på de avvikelser som ökat mest.
2. Vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för att minska avvikelserna. Åtgärdsplanen redovisas vid samma nämnd som patientsäkerhetsberättelsen.

Beslutsgång

Ordföranden finner att vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott beslutar att bifalla vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut med tilläggsförslag från ordföranden.

Beslut**Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden**

1. Vård- och omsorgsnämnden antar vård- och omsorgsförvaltningens redovisning av avvikelser, klagomål och synpunkter januari-juni 2021.
2. Vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att analysera bakomliggande orsaker till ökningen av avvikelserna. Analysen ska fokusera på de avvikelser som ökat mest.
3. Vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för att minska avvikelserna. Åtgärdsplanen redovisas vid samma nämnd som patientsäkerhetsberättelsen.

Paragrafen är justerad

2021-09-14

§ 50 2021.165 VON

Utvärdering av kvalitén på livsmedelsleveranser (digitala inköp)

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden beslutade den 16 december 2019, § 113, att införa digitala inköp. Digitala inköp implementerades i verksamheten juni 2020. Ingela Andreen (L), yrkade den 16 juni 2020, § 37, att införandet av digitala inköp skulle utvärderas efter ett år utifrån ett antal frågeställningar. Vård- och omsorgsnämnden beslutade den 31 augusti 2020, § 50, att vård- och omsorgsförvaltningen skulle utvärdera digitala inköp utifrån följande frågor:

Kundnöjdheten avseende såväl service och lätthet att beställa genom att ta del av Mathems statistik och de klagomål som inkommer till förvaltningen och presentera dessa.

Kvalitén på beställda och levererade varor genom att ta del av Mathems statistik.

Beredning

Förvaltningen har i skrivelse den 9 september 2021 år lämnat följande yttrande:

Vård- och omsorgsförvaltningen har genomfört en utvärdering av frågorna genom att analysera inkomna klagomål samt tagit del av Mathems statistik. Sammanfattningsvis är kunderna till största delen nöjda. De saknar däremot närproducerade varor som inte finns i sortimentet. Det framkommer inte att kvalitén på varorna är sämre men att utbudet av varor inte är lika stort.

Förvaltningen kan konstatera att antal brukare med insats inköp har minskat sedan införandet av digitala inköp. I juni 2020 hade förvaltningen 747 brukare med hemtjänst, varav 612 hade insatsen inköp. I maj 2021 var antal brukare med hemtjänst 737 stycken, varav 448 hade insatsen inköp. En slutsats av detta kan vara att fler får hjälp av närstående att utföra inköpen antingen digitalt eller fysiskt. Det finns också brukare som själva klarar av att göra sina digitala inköp så behovet har minskat. Hur stor del av förändringen som kan hänföras till pandemin och hur stor del som kan hänföras till införandet av digitala inköp är svårt att veta i dagsläget.

I samband med införandet av digitala inköp i juni 2020 inkom sex synpunkter och klagomål. Klagomålen avsåg att de fysiska inköpen skulle upphöra och övergå till digitala. Det påtalades att inköpen inte längre gjordes hos den lokala handlaren och att det inte längre var möjligt att handla närproducerade varor.

Initialt fanns det problem med logistiken och i juli 2020 inkom 14 synpunkter och klagomål. De avsåg leveranser som inte kom på utsatt tid och att varorna placerades utanför ytterdörren i solsken. Sju av synpunkterna handlade om att prisnivån var högre än den varit i den affär brukaren tidigare handlat i och att inte kvitto bifogades leveransen. Hemtjänsten är idag behjälpliga med att skriva ut kvitto åt brukaren. Det finns också synpunkter på att utbudet av varor inte är lika stort och att vissa varor saknas.

I oktober 2020 informerades brukare med privata utförare om införandet av digitala inköp och

2021-09-14

då ökade inkomna synpunkter och klagomål.

Sammantaget inkom 29 synpunkter och klagomål under 2020. Under första halvåret 2021 inkom sju synpunkter och klagomål som främst handlade om utbudet och högre priser.

Förvaltningen har tagit del av Mathems statistik och initialt var personalen ovana att hantera digitala beställningar och behövde hjälp av företaget för att slutföra dem. Det är framförallt två typer av frågeställningar som Mathem fått till sin kundtjänst. Det är ekonomiska frågor dels kring fakturering och dels kring nivån på kreditgränsen, främst från brukares anhöriga som hjälper till med ekonomin men också från personal.

Den andra frågeställningen rör hanteringen och kvalitén på beställda varor. Mathem har fått reklamationer på frukt och mejerivaror med kort hållbarhetsdatum och när en vara är slut och ingen ersättningsvara levereras. Detta har påverkat hemtjänstpersonalen som fått kompletteringshandla i närbutik.

Implementeringen av de digitala inköpen har inte gått enligt plan på grund av pandemin. Enligt avtalet ska Mathem vara behjälpliga med att plocka in varorna i kylskåp och skafferi för de brukare som kan öppna sin dörr själv. Uppgiften har istället fallit på hemtjänstpersonalen, som behövt passa Mathems leveranstider. Brukarna har inte heller haft möjlighet att köpa in varor som kräver att kunden ska legitimera sig såsom tobaksvaror och öl. Mathem har inte tagit med sig pantflaskor och burkar. Detta har istället utförts av hemtjänsten eller av anhöriga. När den delen av avtalet kan uppfyllas går inte att förutse eftersom det beror på smittspridningen och de restriktioner som finns runt den.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden godkänner utvärderingen av digitala inköp.

Paragrafen är justerad

2021-09-14

§ 51 2021.125 VON

Remiss - Motion om ökad sjukskötersketätthet i vård och omsorg - Maria Adrell (V)

Ärendebeskrivning

Maria Adrell (V) har till kommunfullmäktige den 28 april 2021, § 82 lämnat en motion om ökad sjukskötersketätthet. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 26 maj 2021, § 118 att lämna motionen till vård- och omsorgsnämnden för beredning.

Motionären anser att Alingsås kommun ska dra lärdom av corona-kommissionen, som har kommit fram till att det bör som huvudregel finnas sjuksköterskekompetens på plats på varje särskilt boende dygnet runt. Motionären föreslår därför att Alingsås kommun tar fram en plan för att kraftigt stärka upp sjuksköterskekompetensen inom vård och omsorg.

Beredning

Förvaltningen har i skrivelse den 9 september 2021 år lämnat följande yttrande:

Vård- och omsorgsförvaltningen håller med om att pandemin har visat på brister i bland annat den kommunala hälso- och sjukvården. Hälso- och sjukvården står just nu inför en omställning till god och nära vård. I juni 2022 kommer dessutom förslag på en ny äldreomsorgslag att presenteras och i kommittédirektivet finns ett stort fokus på hälso- och sjukvård. Då den kommunala hälso- och sjukvården står inför stora omställningar kommer förvaltningen genomföra en översyn av sjuksköterskekompetensen för att komma fram till vilka behov av kompetens som kommunen har utifrån den sjukvård kommunen ska bedriva. Översynen kommer ha ett bredare fokus än bara de vårdbehov som äldre patienter med covid-19 har, då det finns andra områden som till exempel demens och psykisk ohälsa där kompetensen behöver stärkas.

Översynen kommer ta hänsyn till att både kommunen och regionen ansvarar för hälso- och sjukvård. I det kommunala uppdraget ingår inte att utföra specialiserad hälso- och sjukvård.

Då en översyn av sjuksköterskekompetensen kommer genomföras i samband med de omställningar som den kommunala hälso- och sjukvården står inför ser förvaltningen inget behov av att idag ta fram en plan.

Motionären har yrkat på en plan för att stärka sjuksköterskekompetensen, men motionens rubrik, att öka sjukskötersketätthet, handlar snarare om kompetens än om bemanning. Vård- och omsorgsförvaltningen kommer även behöva se över bemanningen i samband med omställningen till god och nära vård.

Förvaltningen föreslår att motionen avstyrks.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden

Motionen avstyrks.

2021-09-14

Paragrafen är justerad

2021-09-14

§ 52 2021.124 VON

Remiss - Motion om att stoppa timanställningarna inom vård och omsorg - Maria Adrell (V)

Ärendebeskrivning

Maria Adrell (V) har till kommunfullmäktige den 28 april 2021, § 81 lämnat en motion om att stoppa timanställningar inom vård och omsorg.

Motionären föreslår att Alingsås kommun fattar ett principbeslut om att timanställningar ej ska tillämpas i äldreomsorg som finansieras av kommunen oavsett utförare.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 26 maj 2021, § 117 att remittera motionen till vård- och omsorgsnämnden för beredning.

Beredning

Förvaltningen har i skrivelse den 9 september 2021 år lämnat följande yttrande:

Vård och omsorgsförvaltningen har sedan den 15 oktober 2018 en antagen bemanningsstrategi. Den antogs av förvaltningens samverkansgrupp (FSG) efter att ha arbetats fram tillsammans med representanter från Kommunal som är berörd organisation. En reviderad version antogs av FSG den 10 februari 2020.

I bemanningsstrategin finns utformade riktlinjer för hur arbetet med bemanning och schemaplanering ska se ut i verksamheten. Syftet är att nyttja resurserna på ett så hållbart sätt som möjligt. Brukarnas behov är alltid i fokus och stor hänsyn tas till såväl arbetsmiljö som ekonomisk hushållning. Vid behov av tidsbegränsad anställning görs dessa i första hand med månadslön och heltid i minst tre månader.

Nedan sammanfattas riktlinjerna i bemanningsstrategin:

- alla bemanningskrav ska utgå från brukarens behov
- andel arbetad tid utförd av tillsvidareanställda ska öka
- genom god planering och framförhållning ska planerad frånvaro i möjligaste mån bemannas av tillsvidareanställd personal
- den interna rörligheten inom förvaltningen ska öka
- genom hållbar schemaläggning minskar risken för ohälsa och sjukfrånvaro

Utifrån ett brukarperspektiv finns det inget absolut samband mellan kontinuitet för den enskilde och anställningsform, vilket avspeglas i att förvaltningens bemanningskrav i första hand utgår från brukarens behov. I vissa fall kan timavlönade gynna kontinuiteten för den enskilde genom att samma medarbetare kan ta korta vikariat under en begränsad period.

Utifrån ett medarbetarperspektiv kan visstidsanställningar med timlön passa vissa grupper såsom studenter, personer som vill pröva på att arbeta inom vård och omsorg eller partiellt tjänstlediga medarbetare som tillfälligt önskar oregelbundna arbetstider. Dock är det en mer osäker anställningsform med högre personalomsättning.

2021-09-14

När kommuner beslutar att överlämna vården av kommunala angelägenheter till privata utförare enligt lagen om valfrihet (LOV) ställer EU och lagstiftaren krav på likabehandling, konkurrensneutralitet och transparens. Det innebär att kommunen inte kan ställa krav på att externa utförare ska följa kommunens personalpolitiska mål avseende heltidsanställningar.

I samband med upphandling av verksamhet enligt lagen om offentlig upphandling (LOU), ges möjlighet att premiera leverantörer utifrån viktade kriterier som rör bemanning och personaltäthet vid utvärderingen av förfrågningsunderlaget. Detta sker exempelvis i samband med upphandling av särskilt boende för äldre.

Förvaltningen arbetar för att minimera andelen visstidsanställningar timlön till förmån för andra anställningsformer, men för att på bästa sätt tillgodose brukarnas behov av kompetens och kontinuitet behövs en kombination av olika anställnings- och avlöningsformer.

Förvaltningen föreslår att motionen avstyrks.

Om motionen tillstyrks behöver en utredning göras av hur detta påverkar nämndens möjligheter att bemanna och rekrytera personal till den lagstadgade verksamheten. Kommunen har en central bemanningsenhet som behöver finnas med som en part i utredningen. Tillsammans med dem behöver kommunens organisation för rekrytering och anställning av vikarier ses över.

Beslut**Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden**

Motionen avstyrks.

Paragrafen är justerad

2021-09-14

§ 53 2021.170 VON

Uppdrag - Strategi för äldreomsorgen 2022 - 2030

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämnden beslutade den 14 juni 2021, § 36 i samband med antagande av lokalförsörjningsplanen att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en strategi för framtidens äldreomsorg. Strategin ska vara den inriktning som förvaltningen behöver för att kunna genomföra den omställning som äldreomsorgen står inför de kommande åren.

Beredning

Förvaltningen har i skrivelse den 9 september 2021 år lämnat följande yttrande:

Behovet av äldreomsorg kommer öka de kommande åren på grund av den demografiska utvecklingen. Därtill kommer vård- och omsorgsnämnden att behöva ersätta flera äldreboenden under de kommande fem åren. Nämnden behöver därför planera och ställa om verksamheten så att framtidens behov kan tillgodoses. Det krävs ett strategiskt arbete kring åtgärder som avser permanent och långsiktig lokalplanering för perioden 2021–2030. Det arbetet berör samtliga delar av äldreomsorgen. Kortfattat innebär det rätt insats till rätt brukare. Brukarna upplever idag hög kvalitet i vården vilket på så vis kan bibehållas trots att volymerna ökar mer än resurserna.

Strategin innehåller fem huvuddelar:

- Högre ambition gällande digitalisering
- Satsa på utökat förebyggande arbete
- Effektivisera hemtjänsten
- Rätt insats till rätt brukare
- Fler trygghetsbostäder

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut i kommunfullmäktige

Strategi för äldreomsorgen 2022 - 2030 antas.

Paragrafen är justerad

2021-09-14

§ 54 2021.175 VON

Uppdrag - Plan för omställning av Brunnsgården

Ärendebeskrivning

Den 14 juni 2021, § 36, gav vård- och omsorgsnämnden vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för omställning av äldreboendet Brunnsgården. Brunnsgården är ett av vård- och omsorgsnämndens elva äldreboenden. Tre av fyra huskroppar på Brunnsgården är enligt Alingsåshem i sådant skick att de antingen behöver genomgå omfattande renoveringar eller rivas. Under budgetberedningen 2020 fattades ett inriktningsbeslut om att renovering och planerad nybyggnation av Brunnsgårdens äldreboende inte är aktuellt.

Beredning

Förvaltningen har i skrivelse den 9 september 2021 lämnat följande yttrande:

Vård- och omsorgsförvaltningen har tagit fram en plan för omställning av Brunnsgården, som är bifogad. Brunnsgården är idag en naturlig mötesplats för äldre alingsåsare och förvaltningen vill värna denna etablerade plats för äldre alingsåsare.

Vård- och omsorgsnämnden har i sina lokalförsörjningsplaner påtalat betydelsen av annan bostadsförsörjning för äldre personer än särskilda boenden. Trygghetsboende är en boendeform som överbryggar glappen mellan vanligt boende och det särskilda boendet med omsorg dygnet runt. Det skulle vara lämpligt att konvertera Brunnsgården hus D samt närliggande äldreboende Brunnen till trygghetsboende, även om övriga delar behöver rivas.

I syfte att tillvarata den naturliga mötesplats som Brunnsgården är idag föreslås även att Brunnsgårdens träffpunkt utvecklas till seniorcenter.

Sammanfattningsvis föreslår planen att:

- Cirka 55–60 lägenheter vid Brunnsgården och Brunnen konverteras till trygghetsbostäder.
- Ytterligare trygghetslägenheter för äldre uppförs inom området.
- Informationscentrum för äldre skapas.
- Träffpunkten vid Brunnsgården utvecklas till ett seniorcenter.
- Möjligheter att skapa en café/restaurangverksamhet.
- Hemtjänsten för Centrum lokaliseras i närområdet.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden
Plan för omställning av Brunnsgården antas.

Paragrafen är justerad

2021-09-14

§ 55 2021.158 VON

Svar på granskningsrapport av kommunens uppföljning av verksamhet som bedrivs av privata utförare

Ärendebeskrivning

På revisorernas uppdrag har KPMG genomfört en granskning av rubricerat område. Kommunens revisorer har behandlat och godkänt revisionsrapporten. Revisorerna överlämnar revisionsrapporten till berörda nämnder och kommunstyrelse med frågeställningen om vilka åtgärder berörda nämnder och kommunstyrelse avser genomföra med bakgrund av revisionsrapporten. Svaret ska vara revisorerna tillhanda senast den 1 oktober 2021.

Av bifogad revisionsrapport framgår att Alingsås kommuns revisorer har gett i uppdrag till KPMG att granska kommunens rutiner för uppföljning av verksamhet som bedrivs av privata utförare. Mot bakgrund av denna granskning rekommenderar KPMG vård- och omsorgsnämnden att:

- Se över ansvarsfördelningen avseende kontroll och uppföljning av privata utförare för att tydliggöra och renodla roller i denna process.
- Se över samtliga uppföljningsaktiviteter som görs, och bör göras, och involvera samtliga funktioner som berörs. Detta för att skapa en helhetssyn kring uppföljningen som innefattar uppföljning på såväl verksamhetsnivå och individnivå som uppföljning av ekonomiska faktorer.

Beredning

Förvaltningen har i skrivelse den 9 september 2021 år lämnat följande yttrande:

Vård- och omsorgsförvaltningen har tagit del av rapporten och delar flera av de slutsatser som framkommer i rapporten. Vård- och omsorgsförvaltningen konstaterar att kontroll och uppföljning både av privata utförare och den egna regin inte har utförts på det sätt som förväntas av såväl politik och av nuvarande förvaltningschef. Vård- och omsorgsnämnden kommer därför i samband med detta remissvar att ge förvaltningen i uppdrag att öka kontrollen och uppföljningen av såväl privata utförare som den egna regin.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden

1. Vård- och omsorgsförvaltningens yttrande antas som vård- och omsorgsnämndens eget yttrande och expedieras till kommunrevisionen.
2. Vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att öka kontroll och uppföljning av både privata utförare och den egna regin.

Paragrafen är justerad